

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิก
ที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Studying the Relationship between the Emotional Intelligence and
Organizational Citizenship Behavior on Students in Faculty of Management
Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University.

วรรณยา ทองอ่อน¹ จันจิราภรณ์ ปานยินดี² และ จุฑามาส ศรีชมภู^{3*}

^{1,2,3}โปรแกรมวิชาการบริหารธุรกิจ (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
*jsrichomp@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา 2) ศึกษาระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ทำการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 353 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33
2. ระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39
3. ความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .558 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความฉลาดทางอารมณ์ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การจูงใจตนเอง รองลงมา คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นและการตระหนักรู้ในตนเองและทักษะทางสังคม ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์, พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร

Abstract

The objectives of this research were 1) to study Emotional Intelligence level on students 2) to study the Organizational Citizenship Behavior level on students 3) to study the Relationship between The Emotional Intelligence and Organizational Citizenship Behavior on Students in Faculty of Management Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University. The sample were 353 students including freshmen, sophomores and juniors of Nakhon Pathom Rajabhat University in the second semester of the academic year 2013. The Questionnaire was used as the tool for data collection. The data was analyzed in term of frequency, percentage, means, standard deviation and correlation coefficient.

The results from this research indicated that:

1. Emotional Intelligence on students was at the high level ($M=3.50$, $S.D=0.33$).
2. Organizational Citizenship Behavior on students was at the high level ($M=3.55$, $S.D=0.39$).
3. Emotional Intelligence factors statistically related to Organizational Citizenship Behavior on Students in Faculty of Management Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University at the moderate level ($r_{xy}=.558$) with the statistical significance at .01 level. Emotional Intelligence factors arranged from the highest to lowest levels were as follows: Self motivation, Empathy, Self-awareness and Social skills.

Keywords: The Emotional Intelligence, Organizational Citizenship Behavior

1. บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยเป็นสังคมแห่งการพัฒนาทางเทคโนโลยี เยาวชนได้รับส่งเสริมพัฒนาทักษะด้านวิชาการ เทคโนโลยีต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ โกลแมน (Goleman) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence) หรือ Emotional quotient: EQ หมายถึง ความสามารถในการตระหนักรู้ถึง ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น เพื่อการสร้างแรงจูงใจในตนเองบริหารจัดการอารมณ์ต่าง ๆ ได้ (Goleman, 1998: 317) [1] อีกทั้งกรมสุขภาพจิตได้พัฒนาแนวคิดเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ ประกอบด้วย 3 ประการ คือ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีความสุข (กรมสุขภาพจิต, 2550: 35-36) [2]

ความฉลาดทางอารมณ์จะส่งผลต่อการแสดงออกเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ออร์แกน และแบทแมน กล่าวว่าพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ (Organizational citizenship behavior: OCB) หมายถึง การให้ความร่วมมือที่สมาชิกมิได้แก่องค์การ พฤติกรรมเหล่านั้นองค์การไม่ได้ร้องขอและไม่ใช้การบังคับให้ทำ รวมทั้งไม่ได้รับรองว่าจะให้ผลตอบแทนใด ๆ (Organ and Bateman, 1991: 275) [3] การเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ มีประโยชน์ต่อบุคคล ทำให้บุคคลมีความมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงาน ส่งผลให้มีผลการปฏิบัติงานที่ดี สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และมีประโยชน์ต่อองค์การ ทำให้กลไกการทำงานของสังคมภายในองค์การ มีความราบรื่น มีความยืดหยุ่นในการทำงาน บุคลากรภายในองค์การมีการปรับตัว มีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ทำให้องค์การประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (วิวัฒนา อ่อนแก้ว, 2554: 24) [4]

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีวิสัยทัศน์เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ คุณธรรม พัฒนาองค์ความรู้ ภูมิปัญญาสู่สากล (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2556: ออนไลน์) [5] การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการช่วยส่งเสริมพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัย งานวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร สำนักส่งเสริมวิชาการและฝ่ายวิชาการของคณะต่าง ๆ สามารถนำข้อมูล ในการตัดสินใจเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษากระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างเหมาะสม และเป็นบัณฑิตที่ดีต่อสังคมและประเทศชาติ

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

โกลแมน(Goleman, 1998: 317) [1] ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional intelligence) หรือ Emotional quotient: EQ หมายถึง ความสามารถในการตระหนักรู้ถึง ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น เพื่อการสร้างแรงจูงใจในตนเองบริหารจัดการอารมณ์ต่าง ๆ ได้ ส่วนเมเยอร์และซาโลเวย์ (Mayer and Salovey, 1997: 10) ได้ให้ความหมายของความฉลาดทางอารมณ์ว่าเป็นความสามารถของบุคคลที่จะควบคุมอารมณ์ของตนเอง ตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น และสามารถนำการตระหนักรู้ถึงความรู้สึกมาแสดงออกทางความคิดและพฤติกรรมอย่างเหมาะสม ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถตระหนักรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง จัดการอารมณ์ของตนเองได้ รวมถึงรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นและสามารถแสดงพฤติกรรมตอบสนองได้อย่างเหมาะสม

โกลแมน (Goleman, 1995: 46-47 อ้างถึงในอนงค์ทิพ วงศ์สุบรรณ, 2552: 19-20) [2] กล่าวถึงองค์ประกอบของความฉลาดทางอารมณ์ไว้ 5 ด้าน ได้แก่

1. การตระหนักรู้อารมณ์ของตนเอง (Knowing one's emotions) เป็นการรับรู้และตระหนักถึงอารมณ์ของตนเองที่เกิดขึ้น
2. การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Managing emotions) เป็นความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม อันเป็นผลมาจากความสามารถในการตระหนักรู้อารมณ์ที่เกิดขึ้น
3. การสร้างแรงจูงใจให้กับตนเอง (Motivating oneself) สามารถสร้างแรงจูงใจตนเองให้สามารถควบคุมความต้องการ และแรงกระตุ้นได้อย่างเหมาะสม สามารถอดทนรอคอยเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ดีกว่า ซึ่งบุคคลที่มีทักษะทางด้านนี้จะสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. การตระหนักรู้อารมณ์ของผู้อื่น (Recognizing emotions in others) การตระหนักรู้ถึงอารมณ์ของผู้อื่น มีความสามารถในการรับรู้ได้ถึงความต้องการของผู้อื่น
5. การรักษาสัมพันธไมตรีกับผู้อื่น (Handing relationships) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถจัดการกับอารมณ์ของผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

ออร์แกน และแบทแมน (Organ and Bateman, 1991: 275) [3] กล่าวว่าพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ (Organizational citizenship behavior: OCB) หมายถึง การให้ความร่วมมือที่สมาชิกมีให้แก่องค์การ พฤติกรรมเหล่านั้น องค์การไม่ได้ร้องขอและไม่ใช้การบังคับให้ทำ รวมทั้งไม่ได้รับรองว่าจะให้ผลตอบแทนใด ๆ

องค์ประกอบของพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ

พฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. การให้ความช่วยเหลือ (Altruism) หมายถึง การให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น ช่วยเหลือ เพื่อนร่วมงานที่เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ช่วยแนะนำพนักงานใหม่เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
2. การคำนึงถึงผู้อื่น (Courtesy) หมายถึง การคำนึงถึงผู้อื่นเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาการกระทบกระทั่งที่อาจเกิดขึ้นตามมา เนื่องจากการปฏิบัติงานในองค์การต้องอาศัยการพึ่งพซึ่งกันและกัน การกระทำและการตัดสินใจของบุคคลหนึ่งอาจมีผลกระทบต่อผู้อื่น เคารพสิทธิของบุคคลอื่นในการใช้สมบัติส่วนรวม
3. การอดทนอดกลั้น (Sportsmanship) หมายถึง ความอดทนอดกลั้นต่อความคับข้องใจความไม่สะดวก ความเครียดด้วยความเต็มใจ เนื่องจากการทำงานจำเป็นต้องมีการอาศัยพึ่งพซึ่งกันและกัน มีสิทธิเรียกร้องความเป็นธรรมหรือร้องทุกข์ได้ แต่การร้องทุกข์จะเพิ่มภาระให้กับผู้บริหารและเกิดการโต้เถียงที่ยืดเยื้อ จนละเลยความสนใจในการปฏิบัติงาน บุคคลจึงอดทนด้วยความเต็มใจ
4. การให้ความร่วมมือ (Civic virtue) หมายถึง ความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในองค์การ ได้แก่ มีส่วนร่วมและสนใจเข้าร่วมการประชุม มีความรู้สึกรู้สึกต้องการพัฒนาองค์การ เก็บรักษาความลับ เสนอแนะความคิดเห็นที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อองค์การ
5. การมีจิตสำนึกในหน้าที่ (Conscientiousness) หมายถึง การปฏิบัติตามระเบียบและสนองนโยบายขององค์การ ไม่ใช้เวลาการปฏิบัติงานไปใช้ในการส่วนตัว มีความตรงต่อเวลา ดูแลรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ขององค์การ ผู้ที่มีจิตสำนึกในหน้าที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบและนโยบายขององค์การได้เป็นอย่างดี (Organ and Bateman, 1991: 275-276) [3]

งานวิจัยนี้จึงได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร สำนักส่งเสริมวิชาการและฝ่ายวิชาการของคณะต่าง ๆ สามารถนำข้อมูล ในการตัดสินใจเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษากระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างเหมาะสม และเป็นบัณฑิตที่ดีของมหาวิทยาลัยต่อไป

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1- 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,977 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 คณะผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973: 125) ซึ่งกำหนดให้ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 95 % ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมแบบสอบถามมี 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ
- ส่วนที่ 2 ความฉลาดทางอารมณ์ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน รวมจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 38 ข้อ ข้อคำถามทางบวกจำนวน 25 ข้อ และเป็นข้อคำถามทางลบจำนวน 13 ข้อ
- ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน รวมจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 34 ข้อ
- ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ของแบบสอบถาม โดยที่ข้อคำถามนั้นผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วย 2 ใน 3 และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาทำลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และทดสอบความเที่ยง (Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.85 แสดงว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีความเที่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนมกราคม 2557 ถึงเดือนมีนาคม 2557 โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 353 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ระดับความฉลาดทางอารมณ์ และระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ใช้ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard)
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

4. ผลการดำเนินงาน

การศึกษาเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการนำเสนอโดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 69 อายุระหว่าง 20-22 ปี จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 มีเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.01-2.50 จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30

ส่วนที่ 2 ความฉลาดทางอารมณ์

ในการวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ สามารถแบ่งได้ 5 ด้าน ได้แก่ การตระหนักรู้ในตนเอง การจัดการกับอารมณ์ตนเอง การจูงใจตนเอง การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และทักษะทางสังคม พบว่าระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 เมื่อพิจารณารายข้อข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจูงใจตนเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 การตระหนักรู้ในตนเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 ทักษะทางสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.32 และการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60 ตามลำดับ แต่ข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง คือ การจัดการกับอารมณ์ตนเอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ค่าเบี่ยงเบน 0.45 ซึ่งจะนำเสนอในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ความฉลาดทางอารมณ์	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
การจูงใจตนเอง	3.85	0.54	มาก
การตระหนักรู้ในตนเอง	3.51	0.52	มาก
การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	3.48	0.60	มาก
ทักษะทางสังคม	3.45	0.43	มาก
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	3.18	0.45	ปานกลาง
รวม	3.50	0.33	มาก

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร

ในการวิเคราะห์พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร สามารถแบ่งได้ 5 ด้าน ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือ การคำนึงถึงผู้อื่น การอดทนอดกลั้น การให้ความร่วมมือ และการมีจิตสำนึกในหน้าที่ พบว่าระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การคำนึงถึงผู้อื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 การให้ความร่วมมือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 การมีจิตสำนึกในหน้าที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 และการให้ความช่วยเหลือ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 แต่ข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรอยู่ในระดับปานกลาง คือ การอดทนอดกลั้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 ซึ่งจะนำเสนอในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
การคำนึงถึงผู้อื่น	3.66	0.75	มาก
การให้ความร่วมมือ	3.63	0.61	มาก
การมีจิตสำนึกในหน้าที่	3.60	0.50	มาก
การให้ความช่วยเหลือ	3.55	0.44	มาก
การอดทนอดกลั้น	3.28	0.67	ปานกลาง
รวม	3.55	0.39	มาก

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในการวิเคราะห์พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r_{xy}=.558$) อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความฉลาดทางอารมณ์ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การจงใจตนเอง ($r_{xy}=.464$) รองลงมา คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ($r_{xy}=.358$) การตระหนักรู้ในตนเองและทักษะทางสังคม ($r_{xy}=.354$) รวมทั้งการจัดการกับอารมณ์ตนเอง ($r_{xy}=.272$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ความฉลาดทางอารมณ์	พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ					
	การให้ความช่วยเหลือ	การคำนึงถึงผู้อื่น	การอดทนอดกลั้น	การให้ความร่วมมือ	การมีจิตสำนึกในหน้าที่	OCB โดยรวม
การจงใจตนเอง	.529**	.180**	.133*	.478**	.331**	.464**
การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	.221**	.161**	.378**	.149**	.289**	.358**
การตระหนักรู้ในตนเอง	.174**	.235**	.235**	.116*	.230**	.354**
ทักษะทางสังคม	.437**	.111*	.100	.383**	.240**	.354**
การจัดการกับอารมณ์ตนเอง	.260**	.084	.215**	.178**	.214**	.272**
EQ โดยรวม	.492**	.243**	.386**	.394**	.405**	.558**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. บทสรุป

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา 2) ศึกษาระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมผลการศึกษาพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง โดยมีความฉลาดทางอารมณ์มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การจงใจตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร สำนักส่งเสริมวิชาการและฝ่ายวิชาการของคณะต่าง ๆ สามารถนำข้อมูลในการตัดสินใจเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษากระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างเหมาะสม และเป็นบัณฑิตที่ดีของมหาวิทยาลัยและของสังคมต่อไป

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. มหาวิทยาลัยสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ใช้ในการส่งเสริม พัฒนาหลักสูตรให้นักศึกษาความฉลาดทางอารมณ์โดยใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารในการตัดสินใจเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างเหมาะสม
2. สำนักส่งเสริมวิชาการและฝ่ายวิชาการของคณะต่าง ๆ สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาโดยเน้นพัฒนาด้านการจัดการกับอารมณ์ตนเอง และการอดทนอดกลั้นของนักศึกษา
3. ผู้สอนสามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา
4. เพื่อเป็นฐานข้อมูลให้ผู้ที่สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์กับปัจจัยในอื่นของนักศึกษา เช่น การสำเร็จการศึกษา
  2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การของนักศึกษา
- เปรียบเทียบระหว่างคณะ

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] Goleman, Daniel. (1998). **What with emotional intelligence**. New York: Bantam Books.
- [2] กรมสุขภาพจิต.(2550). **อีคิว: ความฉลาดทางอารมณ์ (ฉบับปรับปรุง)**. พิมพ์ครั้งที่ 4. นนทบุรี: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต.
- [3] Organ, Dennis W. and Thomas S. Bateman. (1991). **Organizational Behavior**. 4th ed., Boston: Irwin, Inc.
- [4] วัฒนา อ่อนแก้ว. (2554). “พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การ: กรณีศึกษาข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.” การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [5] มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2556). **วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม**. แหล่งที่มา: <http://www.npru.ac.th>.